

ὄχι διότι ἀλλάζει ἡ φύση τῶν Μυστηρίων, ἀλλὰ διότι εἶναι διαφορετικὴ ἡ διάθεση καὶ ἡ κατάσταση τῶν πιστῶν πού προσέρχονται νὰ μεταλάβουν. **Ὁ ἐρμηνευτὴς Ζιγαβινὸς λέει:** Νὰ μὴν προχωροῦμε πρὸς τὸ Ἅγιο Ποτήριο «μὴ ἐννοοῦντες, ὅτι σῶμά ἐστι δεσποτικόν· σῶμα φρίκης γέμον». **Ἄλλος Ἐρμηνευτὴς λέει:** «Σὺ σαυτοῦ γίνου κριτὴς καὶ τῶν βεβιωμένων ἀκριβὴς δικαστὴς. Ἐρεῦνα τὸ συνειδὸς καὶ τότε δέχου τὸ δῶρον». Γίνε κριτὴς τοῦ ἑαυτοῦ σου. Γίνε δικαστὴς ἀκριβὴς τῶν πράξεων τῆς ζωῆς σου. Ἐρεῦνησε τὴ συνειδησὴ σου, ἄκουσε τὴ φωνὴ τῆς. Καὶ ἂν ἡ συνειδησὴ σου δίνει μαρτυρία ἀγαθὴ, τότε νὰ δεχθεῖς τὸ Δῶρο. Διαφορετικὰ δὲν πρέπει νὰ τολμήσεις, διότι κατάκριμα καὶ καταδίκη θὰ κοινωνήσεις («Τὸ μυστήριον τῆς κοινωνίας τοῦ Θεοῦ», σελ. 243). **Ὁ ἱερός Χρυσόστομος σημειώνει:** Οἱ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου κατέσφαξαν τὸ πανάγιο σῶμα, κι ἐσύ τὸ ὑποδέχεσαι μὲ ἀκάθαρτη ψυχὴ μετὰ ἀπὸ τόσες εὐεργεσίες. Προσπάθησε νὰ καταλάβεις μὲ πόση τιμὴ εἶσαι τιμημένος, ποιά Τράπεζα ἀπολαμβάνεις. Αὐτὸ πού οἱ ἄγγελοι φρίπτουν ὅταν τὸ βλέπουν, καὶ δὲν τολμοῦν χωρὶς φόβο νὰ τὸ ἀντικρίσουν ἐξαιτίας τῆς ἀστραπῆς πού ἐκπέμπει, μὲ αὐτὸ ἐμεῖς τρεφόμεσθε, μὲ Αὐτὸ ἐνωνόμαστε καὶ γινόμεσθε ἓνα Σῶμα Χριστοῦ καὶ μία σάρκα (PG 58 743-744). **Κι ὁ ἅγ. Ἰωάννης τῆς Κροστάνδης προσθέτει:** Κοινωνοὶ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων! μάθετε ὅτι ἀληθέστατα ἐνώνεσθε μὲ τὸν Κύριο, ἂν ἀξίως κοινωνήτε. Ὅποιαν παρρησίαν ἔχετε πρὸς τὸν Κύριον καὶ τὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ! Ὅποιαν ἀγνότητα θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχητε! Ὅποιαν πραότητα, ταπείνωσιν, εὐγένειαν ψυχῆς! Ὅποιαν ἀνεξαρτησίαν ἀπὸ κάθε γήϊνον! Ὅποιαν φλογερὰν ἐπιθυμίαν διὰ τὴν ἐπουράνιον, τὴν ἀγνωστάτην, τὴν αἰώνιον χαρὰν!

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Νὰ μὴν τὴ συνηθίζουμε τὴ θεία Κοινωνία καὶ προσερχόμεσθε ὅπως νὰ ἔναι στὰ Ἀχραντα Μυστήρια. Νὰ ταπεινωθοῦμε, νὰ συναισθανθοῦμε τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς μας καὶ βαθιὰ νὰ μετανοήσουμε. Μετανοημένοι, ἐξομολογημένοι, ἀλληλοσυγχωρημένοι μ' αὐτοὺς πού πικραθήκαμε καὶ μὲ τὴν ἄδεια τοῦ Πνευματικοῦ μας νὰ προσερχόμεσθε στὸ Ποτήριον τῆς ζωῆς. Γιὰ νὰ μὴ γίνεται ἡ θεία Κοινωνία πού θὰ μεταλαμβάνουμε «εἰς κρίμα ἢ εἰς κατάκριμα», ἀλλὰ νὰ γίνεται «εἰς νῆψιν ψυχῆς, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἰς βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα, εἰς παρρησίαν» ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅπως λέει ὁ Λειτουργὸς στὸν καθαγιασμό τῶν Τιμίων Δώρων.

ΣΥΝΟΗΜΑ

**«Δοκιμαζέτω ἄνθρωπος ἑαυτόν,
καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω»
(Α' Κορ. ια' 28)**

Τὸ ἐπόμενο θέμα μας θὰ εἶναι ἀπὸ τὸ ἄρθρο «Οἱ σαπροὶ λόγοι», «Ο ΣΩΤΗΡ», τευχ. 2230/1.11.20/σελ. 451-452.

ΘΕΜΑ 14ον Φ.Κ. 2020-21

Μπορεῖ νὰ βλάψει ἡ θεία Κοινωνία;

Στὸν τίτλο τοῦ θέματος «Μπορεῖ νὰ βλάψει ἡ θεία Κοινωνία;» δίνονται δύο ἀπαντήσεις. Ἡ πρώτη ἀπευθύνεται σ' αὐτοὺς πού ἀμφισβητοῦν τὸ μέγιστο καὶ ἱερότατο Μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας μας, τὴ θεία Εὐχαριστία, καὶ διαδίδουν ψευδῶς ὅτι ἡ θεία Κοινωνία μεταδίδει μικρόβια. Ἡ δεύτερη ἀπευθύνεται σ' αὐτοὺς πού κοινωνοῦν ἀναξίως.

Α' 1. Αὐτές τὶς δύο πλευρὲς τοῦ θέματος πραγματεύονται τὸ ἄρθρο «Μπορεῖ νὰ βλάψει ἡ θεία Κοινωνία;», «Ο ΣΩΤΗΡ», τευχ. 2225/15.7.20/σελ. 313-314 καὶ τὸ καινούργιο βιβλίο «Μὲ πίστη στὸν καιρὸ τῆς πανδημίας», σελ. 63-70. Λένε ὅτι τὸν τελευταῖο καιρὸ ξοδεύτηκε πολὺ μελάνι γιὰ νὰ ἀμφισβητηθεῖ τὸ ἀγιότατο Μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας. Εἰπώθηκαν πολλὰ σέ συνεντεύξεις καὶ δημοσιογραφικὲς συζητήσεις. Ἐπίσης ἔκλεισαν οἱ ἱεροὶ Ναοὶ καὶ ἐμποδίζονται οἱ Χριστιανοὶ νὰ λειτουργηθοῦν καὶ νὰ κοινωνήσουν. Ἄλλοι ἀπὸ ἀγνοία καὶ ἄλλοι ἀπὸ συγκεκριμένη πολεμικὴ κατὰ τῆς ἀμωμῆτου πίστεώς μας διαδίδουν ψευδῶς ὅτι ἡ θεία Κοινωνία μεταδίδει μικρόβια.

2. Ποιά εἶναι ἡ ἀλήθεια; α) Οἱ πιστοὶ δὲν κοινωνοῦν ἄρτο καὶ οἶνο, ἀλλὰ Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ, κοινωνοῦν τὸν ἴδιον τὸν Χριστό. Ὁ ἅγιος Νικόλαος Καβάσιλας λέει: «Διὰ τῆς θείας Κοινωνίας δὲν κοινωνοῦμεν κάτι τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ αὐτὸν τὸν Θεόν. Οὐδὲ κάποιαν ἀκτίνα τοῦ φωτός, ἀλλὰ αὐτὸν τὸν δίσκον τοῦ ἡλίου παίρνομε μέσα μας, ὥστε καὶ νὰ τὸν ἔχουμε ἐνοικο μέσα μας καὶ νὰ ἐνωνόμαστε καὶ νὰ γινόμεσθε ἓνα πνεῦμα».

β) Ὁ Χριστὸς δὲν μεταδίδει μικρόβια, ἀρρώστια καὶ θάνατο, ἀλλὰ ζωὴ. Θεραπεύει, ἀφθαρτίζει καὶ ἀθανατίζει. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κροστάνδης γράφει: «Θαυμάζω ἀναλογιζόμενος τὸ μεγαλεῖον τῶν ζωοπαρόχων ιδιοτήτων τοῦ Ἁγίου Μυστηρίου. Γυνή γραῖα, ἡ ὁποία αἷμα ἔπτυνε καὶ εἶχε χάσει ὅλας τὰς δυνάμεις τῆς, τίποτα δὲν ἠδύνατο νὰ φάγῃ· μετὰ τὴν κοινωνία τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων τὰ ὁποῖα ἔδωκα εἰς αὐτήν, ἤρχισε τὴν ἰδίαν ἡμέραν νὰ ἀναλαμβάνῃ ἐκ τῆς ἀσθενείας τῆς. Νεαρά κόρη, ἡ ὁποία σχεδὸν ἀπέθνησκε, μετὰ τὴν κοινωνίαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἤρχισε νὰ ἀναλαμβάνῃ ἐκ τῆς ἀσθενείας τῆς, ἤρχισε νὰ τρώγῃ, νὰ πίνῃ καὶ νὰ ὁμιλῇ, ἐνῶ προηγουμένως ἦτο σχεδὸν ἀναίσθητος, κατελαμβάνετο ἀπὸ σπασμούς καὶ δὲν ἠδύνατο οὔτε νὰ φάγῃ, οὔτε νὰ πῇ τι. Δόξα εἰς τὰ ζωοπάροχα καὶ φρικτὰ Μυστήριά Σου, Κύριε!». **Ὁ ἴδιος διηγεῖται τὸ ἀκόλουθο γεγονός:** «Ἐνας ἀσθενὴς πονοῦσε πολὺ ἀπὸ ἔλκος στομάχου. Προσευχήθηκα θερμὰ γι' αὐτὸν λέγοντας: Κύριε, εἶσαι ἡ ζωὴ μας! Ὅσο εὐκολα μπορῶ ἐγὼ νὰ σκεφθῶ τὴν θεραπεία, τόσο εὐκολα μπορεῖς Ἐσύ νὰ τὴ χαρίσεις. Γιάτρεψε λοιπὸν τὸν δούλο σου Βασίλειο ἀπὸ τὴ φοβερὴ του πάθησι. Ὑστερὰ τὸν κοινωνήσα, ἀλλὰ κι ἐκεῖνος δέχτηκε τὴ θεία Μετάληψη μὲ σταθερὴ πίστη. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας ἔγινε

καλά, και τό βράδυ σηκώθηκε από τό κρεβάτι. Ὁ Δεσπότης Χριστός τόν εἶχε ἐλεήσει και τοῦ εἶχε χαρίσει τήν υἰεία... Ἐκπλήσσομαι μέ τή ζωογόνο δύναμη τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων!»

γ) Ἐπομένως εἶναι μεγάλη ἀμαρτία νά λέμε ὅτι ἡ θεία Κοινωνία μεταδίδει ἀσθένεια. Δέν μεταδίδει ἀσθένεια, ἀλλά πετυχαίνει τό ἀκριβῶς ἀντίθετο ἀποτέλεσμα: και τήν ψυχὴ τήν κάνει θαλερή και τό σῶμα τό ζωογονεῖ. Ὁ Λειτουργός πού μᾶς κοινωνεῖ, λέει: «Εἰς ἄφεσίν σου ἀμαρτιῶν και εἰς ζωὴν αἰώνιον». Ἡ ἀμαρτία φέρνει τόν θάνατο, διότι ἔχει μέσα της τό σπέρμα τοῦ θανάτου. Ἐνῶ ἡ θεία Κοινωνία μεταδίδει ζωή, διότι εἶναι «φάρμακον ἀθανασίας», «ἀντίδοτον τοῦ μή ἀποθανεῖν». **Στήν ἀκολουθία τῆς θείας Μεταλήψεως ψάλλουμε:** «πῶς θείου σώματος και αἵματος ὁ πηλός μετέχω και ἀφθαρτοποιούμαι!» (πῶς ἐγώ πού εἶμαι πηλός, χῶμα, μετέχω τοῦ θείου Σώματος και Αἵματος και γίνομαι ἀφθαρτός!). Ὁ ἅγιος Εἰρηναῖος λέει ὅτι «τά σώματα ἡμῶν μεταλαμβάνοντα τῆς εὐχαριστίας μηκέτι εἰσὶ φθαρτά», δέν εἶναι πλέον φθαρτά. Ἡ διαδικασία τῆς ἀφθαρσίας ἀρχίζει ἀπό τό παρόν. **Ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας λέει:** Ὁ Χριστός πού κοινωνοῦμε ἐξαφανίζει «ὄλην τήν ἐν ἡμῖν φθοράν» και τοποθετεῖ μέσα μας σάν ἓνα σπόρο ἀθανασίας τήν αἰώνια ζωή.

Τό κάπνισμα, οἱ καταχρήσεις, οἱ πολλές ἀμαρτίες πού κάνουμε, βλάπτουν σοβαρά τήν υἰεία μας. Ἡ θεία Κοινωνία δέν βλάπτει ποτέ τήν υἰεία μας. Ἄρα, ἀσεβοῦν αὐτοί πού ὑποστηρίζουν ὅτι θά πάρουν ἀσθένεια ἀπό τή θεία Κοινωνία. Ἐπιπλέον ἀδικοῦν κατάφωρα τόν ἑαυτό τους, καθώς τοῦ στεροῦν τή δυνατότητα τῆς ἀφθαρσίας, τῆς ἀθανασίας και τῆς θεώσεως, πού παρέχει ἡ θεία Κοινωνία.

δ) Στήν πορεία εἴκοσι αἰώνων δέν ὑπάρχει οὔτε ἓνα περιστατικό πού νά πῆρε κάποιος ἀσθένεια ἀπό τή θεία Κοινωνία. Οἱ ἱερεῖς πού ὑπηρετοῦν σέ Νοσοκομεῖα λοιμωδῶν νόσων, σέ Σανατόρια μέ φυματικούς, σέ Λεπροκομεῖα, (τότε μάλιστα πού ἡ λέπρα ἦταν ἀθεράπευτη), ὅταν τελειώσει ἡ κοινωνία τῶν πιστῶν, καταλύουν τή θεία Κοινωνία, ὅλο τό ὑπόλοιπο τοῦ ἁγίου Ποτηρίου. Κανείς δέν πῆρε ποτέ ἀσθένεια. **Ὁ ἀείμνηστος π. Βενέδικτος Πετράκης** κοινωνήσε ἓναν φυματικό, ὁ ὁποῖος στή συνέχεια εἶχε αἰμόπτυση και τήν ἐφτυσε τή θεία Κοινωνία. Τότε ὁ π. Βενέδικτος ἔσκυψε κάτω, πῆρε τή θεία Κοινωνία μέ τή γλῶσσα του ἀπό τό δάπεδο τοῦ Ναοῦ και δέν ἔπαθε ἀπολύτως τίποτε. **Ὁ ἀείμνηστος π. Χρῦσανθος Κουτσουλογιαννάκης** λειτουργοῦσε 15 χρόνια στή Σπιναλόγκα και κοινωνοῦσε ὅλους τοὺς λεπρούς πού προσήρχοντο στό Ποτήριο τῆς ζωῆς. Κατόπιν κατέλυε τό ὑπόλοιπο τοῦ ἁγίου Ποτηρίου και δέν ἔπαθε ἀπολύτως τίποτε.

Β´ 1. Ὡς πρὸς τό δεύτερο ἐρώτημα, ἂν βλάπτονται πνευματικά αὐτοί πού κοινωνοῦν ἀναξίως, γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στήν Α´ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολή του: «ὅς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνῃ

τό ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος και αἵματος τοῦ Κυρίου» (ια´ 27). Ὅποιοσδήποτε τρῶει τόν Ἄρτο αὐτό και πίνει τό Ποτήριο τῆς κοινωνίας τοῦ Κυρίου ἀναξίως, θά εἶναι ἔνοχος γιὰ ἀσέβεια και βεβήλωση, τήν ὁποία ἀποτολμᾷ στό Σῶμα και τό Αἷμα τοῦ Κυρίου.

2. Ρωτοῦν πολλοί: Εἶναι κανεῖς ἄξιος νά κοινωνήσῃ; Ὅλοι ἀνάξιοι δέν εἴμαστε; Ὅλοι ἀνάξιοι εἴμαστε, ἀλλά ὑπάρχει και ἡ μετάνοια και ἡ ἱερά Ἐξομολόγηση. Λόγου χάριν, δέν μπορεῖ κανεῖς σέ θέματα πίστεως νά σχετίζεται μέ μάγους, μέ ἀνατολικές θρησκείες, μέ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, μέ Στοές και σάν νά μή συμβαίνει τίποτε νά πηγαίνει και νά κοινωνάει. Δέν μπορεῖ κανεῖς σέ θέματα ἠθικά νά εἶναι βεβαρυμένος μέ βαριά ἀμαρτήματα, νά συζεῖ ἀσπεφάντως, και σάν νά μή συμβαίνει τίποτε νά πηγαίνει και νά κοινωνάει. Δέν μπορεῖ κανεῖς νά εἶναι μαλωμένος μέ τόν γείτονα, νά μισοῦνται θανάσιμα, νά μή λένε οὔτε καλημέρα, και σάν νά μή συμβαίνει τίποτε νά πηγαίνει και νά κοινωνάει.

3. Ὑπάρχουν και ἄλλα βαριά ἀμαρτήματα, πού χρειάζεται πρῶτα νά μετανοήσῃ κανεῖς, νά ἐξομολογηθεῖ και ὅταν ἔχει ἄδεια ἀπό τόν Πνευματικό, τότε νά πηγαίνει νά κοινωνάει. Αὐτά δέν τά προσέχουν πολλοί και κοινωνοῦν ἀδιάκριτα, ἐνῶ ὑπάρχουν σοβαρά κωλύματα. Αὐτοί ἀντί νά ὠφεληθοῦν ἀπό τή θεία Κοινωνία, ζημιώνονται, ὅπως λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Δέν διακρίνουν και δέν ἀναγνωρίζουν ὅτι Αὐτό πού κοινωνοῦν εἶναι τό Σῶμα και τό Αἷμα τοῦ Κυρίου και τό μεταχειρίζονται σάν νά εἶναι κοινὴ τροφή. Ἐπειδὴ ἀνάξια και χωρίς ἐξέταση τοῦ ἑαυτοῦ σας, συνεχίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, τρῶτε και πίνετε τό Σῶμα και τό Αἷμα τοῦ Κυρίου, γι' αὐτό ὑπάρχουν ἀνάμεσά σας πολλοί ἀσθενεῖς και ἄρρωστοι, και ἄρκετοὶ πέθαναν (Α´ κορ. ια´ 29-30).

4. Τί μᾶς συμβουλευεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος νά κάνουμε; «Δοκιμαζέτω ἄνθρωπος ἑαυτόν, και οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω και ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω» (Α´ Κορ. ια´ 28). Νά ἐξετάζει ὁ κάθε ἄνθρωπος μέ προσοχὴ τόν ἑαυτό του, νά μελετᾷ σέ ποιά κατάσταση πνευματικὴ βρίσκεται. Καί ἀφοῦ κάνει αὐτὴ τήν ἐξέταση, τότε νά προσέρχεται και νά τρῶει ἀπό τόν καθαγιασμένο Ἄρτο τῆς θείας Εὐχαριστίας και νά πίνει ἀπό τό ἅγιο Ποτήριο.

5. Ὁ λόγος αὐτός τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἶναι προτρεπτικός και ἀπειλητικός. Σέ τί μᾶς προτρέπει και τί μᾶς ἀπειλεῖ; Μᾶς προτρέπει νά προσερχόμαστε ἔτοιμοι στό Ποτήριο τῆς ζωῆς. Καί μᾶς ἀπειλεῖ ὅτι ἂν δέν γίνεται αὐτό, οἱ συνέπειες θα εἶναι φοβερές. Ἡ συμμετοχή μας στό Ποτήριο τῆς ζωῆς γίνεται πρόξενος αἰωνίου σωτηρίας γιὰ τοὺς ἀξίως προσερχομένους. Για ὅσους ὅμως πλησιάζουν ἀναξίως, γίνεται καταδίκη, καταστροφή.

6. Γιατί συμβαίνει αὐτό και τί σημαίνει γιὰ τόν καθένα μας; Συμβαίνει,